



PLENUL CONSILIULUI CONCURENȚEI

DECIZIE

**Nr. APD – 61
din 04.12.2017**

mun. Chișinău

Plenul Consiliului Concurenței,
acționând în temeiul art. 41 al Legii concurenței nr. 183 din 11.07.2012,
Hotărârii Parlamentului nr. 179 din 12.07.2013 privind numirea în funcție a
membrilor Plenului Consiliului Concurenței, precum și Hotărârii Parlamentului nr.
220 din 27.09.2013 privind numirea în funcție a unui membru al Plenului Consiliului
Concurenței,

analizând raportul de investigație asupra cazului inițiat prin Dispoziția Plenului
Consiliului Concurenței nr. 9 din 12.04.2017, observațiile făcute de părți asupra
raportului de investigație și materialele acumulate în cadrul investigației,

A CONSTATAT:

La data de 10.03.2017, în adresa Consiliului Concurenței a parvenit plângerea
nr. 606 de la „Ivaro” SRL, în care au fost reclamate acțiunile „Apă - Canal Chișinău”
SA cu privire la aplicarea unor tarife, la serviciul de recepționare în sistemul
municipal de canalizare a apelor uzate, presupuse a fi inechitabile, ilegale și
netransparente.

Plenul Consiliului Concurenței prin Dispoziția nr. 9 din 12.04.2017 a dispus
inițierea investigației referitor la semnele încălcării prevederilor art. 11 alin. (2) lit. a)
din Legea concurenței nr. 183 din 11.07.2012 de către „Apă – Canal Chișinău” SA
privind aplicarea tarifului diferențiat pentru serviciul de recepționare în sistemul
municipal de canalizare a apelor uzate de la „Ivaro” SRL.

I. Părțile implicate

„Ivaro” SRL, adresa juridică: mun. Chișinău, str. Calea Ieșilor 33, IDNO
1002600044090 – întreprindere de producție și comerț, obiectul principal de activitate
constă în următoarele tipuri de activități: organizarea activităților de transport,

transporturi rutiere de mărfuri, servicii de expediere și transport, comerțul cu ridicata al produselor alimentare, băuturilor și produselor din tutun, comerțul cu amănuntul în magazine nespecializate, cu vânzare predominantă de produse alimentare, băuturi și produse de tutun, intermediari pentru vânzarea unui asortiment larg de mărfuri, comerțul cu ridicata al băuturilor alcoolice și altor băuturi, comerțul cu ridicata al produselor din tutun, fabricarea alcoolului etilic, a producției alcoolice, berii și păstrarea, comercializarea angro a alcoolului etilic, a producției alcoolice și a berii produse de producătorii autohtoni, importul articolelor de tutun, importul și prelucrarea industrială a tutunului, fabricarea articolelor din tutun și comercializarea angro a articolelor din tutun și a tutunului fermentat.

„Apă – Canal Chișinău” SA, adresa juridică: mun. Chișinău, str. Albișoara 38, IDNO 1002600015876 - întreprindere municipală care desfășoară diverse activități licențiate în ceea ce privește dirijarea, exploatarea și întreținerea sistemului public de alimentare cu apă și de canalizarea din or. Chișinău și furnizarea serviciilor de captare, tratare și distribuire a apei potabile și industriale din raza or. Chișinău, cât și în unele localități învecinate.

Totodată, pe lângă activitățile de bază, „Apă – Canal Chișinău” SA prestează și alte activități complementare cum ar fi branșarea/debranșarea de la rețea, verificarea metrologică a contoarelor, eliberarea condițiilor tehnice, transport auto al apei și a apelor uzate și servicii de laborator.

II. Piața relevantă: piața relevantă a produsului și piața geografică relevantă

Piața relevantă a produsului

Conform art. 4 din Legea concurenței nr. 183 din 11.07.2012 piața relevantă a produsului cuprinde toate produsele considerate de consumatori ca interschimbabile sau substituibile datorită utilizării date acestora, caracteristicilor fizice, funcționale și a prețului.

Potrivit plângerii „Ivaro” SRL, presupusa încălcare din partea „Apă – Canal Chișinău” SA a avut loc pe piața serviciului public de canalizare a apelor uzate.

De asemenea, potrivit pct. 2 din contractul nr. 3-475-33 din 05.11.2002 obiectul contractului constă în, prestarea de către „Apă – Canal Chișinău” SA a serviciilor de livrare către „Ivaro” SRL a apei potabile prin branșament și a serviciilor de recepționare de către „Apă – Canal Chișinău” SA de la „Ivaro” SRL a apelor uzate prin diversor.

Potrivit art. 4 din Legea nr. 303 din 13.12.2013 privind serviciul public de alimentare cu apă și de canalizare, serviciul public de canalizare este definit ca fiind totalitate a activităților necesare pentru colectarea, transportarea și evacuarea apelor

uzate de la consumatori la stațiile de epurare, pentru epurarea apelor uzate și evacuarea apei epurate în emisar.

Având în vedere cele expuse mai sus, în sensul cazului examinat piața relevantă a produsului se definește ca piața prestării serviciului public de canalizare a apelor uzate.

Piața geografică relevantă

Conform art. 4 din Legea concurenței nr. 183 din 11.07.2012, piața geografică relevantă se referă la zona în care întreprinderile sunt implicate în oferta sau cererea de pe piața relevantă a produsului, în care condițiile de concurență sunt suficient de omogene și care poate fi deosebită de zonele geografice învecinate prin condiții de concurență ce diferă în mod apreciabil.

Potrivit Licenței Seria AC nr. 000514 din 29.05.2015, eliberată de către Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică, „Apă – Canal Chișinău” SA își desfășoară activitatea în or. Chișinău. Astfel, piața geografică relevantă aferentă pieții relevante a produsului a fost identificată ca fiind or. Chișinău.

Prin urmare, având în vedere cele precizate mai sus, în acest caz piața relevantă se definește ca *pieța prestării serviciului de canalizare a apei uzate în or. Chișinău*.

Poziția dominantă

Art. 11 din Legea concurenței nr. 183 din 11.07.2012 se aplică întreprinderilor care dețin o poziție dominantă pe una sau mai multe piețe relevante.

Conceptul de poziție dominantă este definit în art. 4 din Legea concurenței nr. 183 din 11.07.2012 ca fiind o poziție de putere economică de care beneficiază o întreprindere ce îi permite să împiedice menținerea unei concurențe efective pe o piață relevantă, acordându-i posibilitatea de a se comporta, în mare măsură, în mod independent față de concurenți, de clienții săi și, în ultimă instanță, față de consumatori. Totodată, în conformitate cu art. 10 alin. (5) din Legea concurenței nr. 183 din 11.07.2012 întreprinderile investite cu drepturi exclusive sunt considerate drept întreprinderi cu poziție dominantă pe piața relevantă la care se referă aceste drepturi.

Ținând cont de faptul că, „Apă - Canal Chișinău” SA, este unicul operator ce prestează serviciul public de alimentare cu apă și de canalizare în or. Chișinău conform licenței AC nr. 000514 din 29.05.2015, eliberată de către Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică, în temeiul art. 10 alin. (5) din Legea concurenței nr. 183 din 11.07.2012, Consiliul Concurenței conchide că „Apă - Canal Chișinău” SA deține poziție dominantă pe piața prestării serviciului public de canalizare a apei uzate în or. Chișinău.

Perioada de timp supusă investigației

În urma examinării circumstanțelor de fapt invocate în plângere, Consiliul

Concurenței concluzionează că pe data de 30.11.2016 „Apă – Canal Chișinău” SA a înaintat spre plată „Ivaro” SRL factura fiscală Seria [...] în sumă de [...] lei, pentru servicii de preepurare. Ținând cont de faptul că, din acel moment „Ivaro” SRL se consideră lezat în drepturile sale, nefiind de acord cu plata înaintată, pe care o consideră nejustificată, ilegală și care contravine legislației concurențiale, perioada de timp supusă examinării este 30.11.2016 – până în prezent.

III. Acte și fapte constatate

În urma studierii cadrului normativ, precum și în rezultatul examinării informațiilor și materialelor anexate la dosar, s-a constatat următoarele.

„Apă – Canal Chișinău” SA prestează servicii de alimentare cu apă potabilă și de recepționare a apei uzate în or. Chișinău.

Reclamantul „Ivaro” SRL consideră că „Apă – Canal Chișinău” SA în calitate de prestator unic pe piața serviciilor de alimentare cu apă potabilă și de recepționare a apei uzate, impune reclamantului spre plată, în baza facturilor fiscale, tarife ilegale, inechitabile și netransparente. Totodată, „Ivaro” SRL consideră că „Apă – Canal Chișinău” SA, prin comportamentul său, face abuz de poziție dominantă, încălcând prevederile art.11 din Legea concurenței nr. 183 din 11.07.2012.

Astfel, din scrisoarea de răspuns a „Ivaro” SRL din 23.12.2016 la prescripția „Apă – Canal Chișinău” SA nr. 1200/18305 din 13.12.2016, anexată la plângere, se constată că, „Ivaro” SRL și-a exprimat dezacordul cu privire la impunerea spre plată a tarifului diferențiat, pentru prestarea serviciilor de preepurare a apelor uzate în sumă de [...] lei, în baza facturii fiscale Seria [...] din 30.11.2016, în circumstanțele în care „Ivaro” SRL deja achitase plata pentru costul serviciilor de evacuare a apei uzate pentru luna octombrie 2016 în baza facturii fiscale Seria [...] din 25.11.2016 în cuantum de [...] lei. Prin urmare, „Ivaro” SRL a invocat faptul că, prestarea unor servicii de preepurare a apelor uzate nu face obiectul contractului nr. 3-475-33 din 05.11.2002, încheiat între „Apă – Canal Chișinău” SA și „Ivaro” SRL, iar „Ivaro” SRL nu a solicitat de la „Apă – Canal Chișinău” SA acordarea unor asemenea servicii și nici nu a consimțit acordarea lor de către operator.

De asemenea, „Ivaro” SRL a comunicat că, conform prevederilor contractului nr. 3-475-33 din 05.11.2002, plata pentru serviciile prestate de către „Apă – Canal Chișinău” SA de evacuare a apei uzate se efectuează de abonat în baza unui singur cost lunar, care se calculează, sau conform tarifului fix pentru un m³ de apă evacuată, sau, în caz de depășire a concentrației maxim admisibile de poluanți în apele uzate, în baza unui tarif diferențiat pentru un m³ de apă evacuată.

În opinia reclamantului, solicitarea achitării sumei pentru serviciile de preepurare a apei uzate în cuantum de [...] lei de către acesta, în contextul în care plata deja a fost efectuată pentru serviciile de evacuare a apei uzate pentru luna octombrie

2016 în baza facturii fiscale Seria [...] din 25.11.2016 în sumă de [...] lei, urmărește ca scop achitarea unei plăți pentru servicii neprevăzute în contract, nesolicitate și neconsimțite de reclamant sau plata suplimentară pentru unu și același serviciu.

Mai mult decât atât, reclamantul atrage atenție la faptul că una din probe (din 23.11.2016) a fost prelevată de către colaboratorii „Apă – Canal Chișinău” SA în lipsa reprezentantului împuternicit în acest sens.

Ca răspuns la scrisoarea din 23.12.2016 a „Ivaro” SRL, „Apă – Canal Chișinău” SA prin scrisoarea nr. 1200/180 din 06.01.2017 a comunicat că argumentele aduse de către „Ivaro” SRL sunt nefondate și neîntemeiate, și ca urmare a solicitat achitarea sumei de [...] lei, preîntâmpinând că în caz de neachitare a sumei stabilite întreprinderea va fi debransată de la rețeaua de aprovizionare cu apă potabilă.

De asemenea, în adresa „Ivaro” SRL au parvenit prescripțiile nr. 1200/17849 din 01.12.2016 și nr. 1200/001 din 01.02.2017 prin intermediul căreia au fost informați referitor la rezultatele analizei de laborator a probei de apă uzată, preluată de reprezentanții „Apă - Canal Chișinău” SA precum că concentrația maxim admisibilă a fost depășită și, prin urmare, se va aplica tariful diferențiat.

Astfel, „Apă - Canal Chișinău” SA, pe lângă factura fiscală Seria [...] în sumă de [...] lei din 30.11.2016, a înaintat spre achitare facturile Seria [...] din 21.12.2016 în sumă de [...] lei și Seria [...] din 31.01.2017 în sumă de [...] lei, pentru serviciile de preepurare a apei uzate.

Prin urmare, suma totală înaintată spre achitare pentru 3 luni a constituit [...] lei, pentru serviciile de preepurare a apei uzate, pe lângă tariful fix perceput de către „Apă – Canal Chișinău” SA pentru evacuarea apelor uzate.

Drept răspuns la solicitarea Consiliului Concurenței nr. APD – 06/67 – 527 din 15.03.2017, „Apă – Canal Chișinău” SA prin scrisoarea nr. 01 – 548 din 23.03.2017 a comunicat că, calcularea tarifului diferențiat se efectuează conform Legii nr. 303 din 13.12.2013 privind serviciul public de alimentare cu apă și de canalizare, a Regulamentului cu privire la serviciul public de alimentare cu apă și de canalizare aprobat prin Hotărârea Consiliului de Administrație al ANRE nr. 271 din 16.12.2015, a Regulamentului – Cadru privind recepționarea apelor uzate, eliberarea condițiilor tehnice și autorizațiilor de deversare a apelor uzate în sistemul de canalizare al localităților, aprobat prin Ordinul Departamentului Construcțiilor și Dezvoltării Teritoriului nr. 40 din 18.02.2005, Deciziei Consiliului municipal Chișinău nr. 8/11 din 15.09.2009 și a Deciziei Consiliului municipal nr. 2/4 din 23.05.2002.

Totodată, a fost prezentat calculul tarifului diferențiat pentru „Ivaro” SRL (magazinul alimentar din str. Mitropolit Varlaam, nr. 63, mun. Chișinău), privind calitatea apelor uzate ale cărora depășesc normativele în vigoare conform rezultatului probelor de ape uzate prelevate din 31.10.2016, 23.11.2016 și 24.01.2017.

În acest sens, „Apă - Canal Chișinău” SA a comunicat că stabilește de câte ori concentrația maxim admisibilă a fost depășită, iar după ce concentrația este calculată, din ea se scade suma conform documentelor de plată pentru recepționarea apelor uzate ce nu depășesc concentrația maxim admisibilă.

Cu referire la prelevarea probelor, prin scrisoarea nr. 01 – 672 din 10.04.2017 „Apă – Canal Chișinău” SA a comunicat că pe data de 31.10.2016, 23.11.2016, 24.01.2017, reprezentanții „Apă – Canal Chișinău” SA, în prezența d-ului [...], persoana responsabilă pentru exploatarea rețelelor de alimentare cu apă și de canalizare a întreprinderii „Ivaro” SRL au prelevat probe de apă uzată deversată în primul cămin după peretele întreprinderii prin evacuatorul cu D – 100 mm din str. Mitropolit Varlaam, nr. 63, conform contractului nr. 3 – 475 – 33 din 05.11.2002 pentru livrarea apei și recepționarea apelor uzate și acordului adițional la acest contract. Mai menționează faptul precum că, probele au fost prelevate și sigilate fără a fi înaintate careva pretenții de către reprezentantul întreprinderii date.

În aceeași ordine de idei, în urma examinării proceselor-verbale de prelevare a probelor de ape uzate, anexate la plângerea reclamantului, Consiliul Concurenței conchide că cele menționate de „Apă – Canal Chișinău” prin scrisoarea nr. 01 – 672 din 10.04.2017 nu corespund realității, deoarece potrivit datelor din procesul-verbal din data de 23.11.2016, prelevarea probei a fost făcută în lipsa reprezentantului întreprinderii „Ivaro” SRL, mai mult decât atât, în celelalte 2 procese-verbale, reprezentatul a refuzat să semneze.

De asemenea, se menționează că în conformitate cu prevederile art. 16 alin. (1) lit. c) al Legii nr. 303 din 13.12.2013 privind serviciul public de alimentare cu apă și de canalizare, operatorul are acces la contoarele de apă ale consumatorilor, la instalațiile aflate pe proprietatea consumatorului, doar în prezența consumatorului sau a reprezentantului acestuia. Concomitent, pct. 67 lit. i) din Regulamentul cu privire la serviciul public de alimentare cu apă și de canalizare, adoptat prin Hotărârea Consiliului de administrație al ANRE nr. 271 din 16.12.2015 dispune că, operatorul în raport cu consumatorii are dreptul să efectueze controlul calității apelor uzate deversate de către consumator în sistemul public de canalizare, precum și a debitelor maxime ale acestora, în orice timp, fără avizul prealabil, cu participarea consumatorului noncasnic sau a reprezentantului desemnat de acesta. Mai mult ca atât, potrivit pct. 69 alin. (2) al Ordinului nr. 40 din 18.02.2005, cu privire la aprobare Regulamentului - Cadru privind recepționarea apelor uzate, eliberarea condițiilor tehnice și autorizațiilor de deversare a apelor uzate în sistemul de canalizare al localităților, prelevarea probelor se efectuează în prezența personalului responsabil al agentului economic. În caz de refuz al prezenței personalului responsabil, de stânjenirea accesului liber pe teritoriul agentului economic sau în caz de refuz de

semnare al actului de prelevare a probelor, reprezentantul întreprinderii „Apă-Canal” întocmește un act unilateral care servește drept bază pentru penalizarea agentului economic.

Totodată, „Apă – Canal Chișinău” SA prin scrisoarea nr. 01-826 din 10.05.2017 a confirmat faptul că reprezentanții „Apă – Canal Chișinău” SA au prelevat probe de apă uzată din căminul de control în lipsa persoanei responsabile pentru exploatarea rețelelor de alimentare cu apă și de canalizare a „Ivaro” SRL, din motivul refuzului persoanei responsabile de a se prezenta la prelevarea probei de apă uzată, din data de 23.11.2016.

În altă ordine de idei, prin scrisoarea nr. 2/CC din 02.05.2017 reclamantul a comunicat că reprezentantul subdiviziunii „Ivaro” SRL (magazin alimentar din str. Mitropolit Varlaam, nr. 63, mun. Chișinău) d-ul [...], nu se afla la subdiviziune în timpul prelevării probei de apă uzată la data de 23.11.2016, și că mențiunea efectuată de reprezentanții „Apă – Canal Chișinău” în procesul – verbal nr. 2 din 23.11.2016 precum că d-ul [...] a refuzat să asiste la prelevarea probei de apă nu corespunde realității. În acest sens, probe relevante nu au fost prezentate.

Potrivit raportului de încercări a probelor de apă nr. 5 din 24.01.2017 anexat la plângere, se constată faptul că la data de 18.01.2017, la solicitarea „Ivaro” SRL, în scopul efectuării analizei de laborator a apei uzate, în vederea existenței indicilor de depășire a concentrației maxim admisibile de poluanți în apa uzată, reprezentanții Centrului Investigației Ecologice al Agenției Ecologice Chișinău au prelevat proba apei uzate din fântâna de control a subdiviziunii „Ivaro” SRL (magazin alimentar din str. Mitropolit Varlaam, nr. 63, mun. Chișinău). Astfel, se concluzionează că proba dată a avut loc cu 6 zile anterior prelevării probei nr. 2-3 din 24.01.2017, de către reprezentanții „Apă – Canal Chișinău” SA.

Rezultatul analizei de laborator a apei uzate, efectuată de laboratorul Centrului Investigației Ecologice al Agenției Ecologice Chișinău a arătat că în apa uzată prelevată din fântâna de control a magazinului alimentar „Ivaro” SRL nu sunt depășiri a normativelor concentrației maxim admisibile de poluanți, spre deosebire de rezultatele probei nr. 2-3 din 24.01.2017, care arată că sunt depășiri în ceea ce privește concentrația maxim admisibilă.

În altă ordine de idei, potrivit procesului-verbal nr. 2-3 din 24.02.2017 se constată că reprezentanții „Apă – Canal Chișinău” SA au prelevat în paralel proba apei uzate.

De asemenea, prin scrisoarea nr. 01 – 672 din 10.04.2017 reclamatul a comunicat că pe data de 24.01.2017 proba de apă uzată a fost prelevată în paralel cu reprezentantul întreprinderii, cu respectarea tuturor cerințelor prelevării probelor și anume: prelevarea cu un singur vas, într-un singur container, cu divizarea mai apoi în

trei containere, acestea fiind sigilate în prezența ambilor reprezentanți.

În acest sens, „Ivaro” SRL a avut posibilitatea de a verifica proba ridicată în paralel, însă nu s-a folosit de dreptul dat, prevăzut în pct. 10.11. a Regulamentului de organizare și funcționare a serviciilor publice de alimentare cu apă și de canalizare din mun. Chișinău, aprobat prin decizia Consiliului municipal Chișinău nr. 5/4 din 25.03.2008, potrivit căruia consumatorul are dreptul, în prezența reprezentantului furnizorului, de a preleva proba paralelă și proba de control, cu întocmirea actelor respective semnate de reprezentanții furnizorului și de reprezentanții consumatorului, care sunt împuterniciți prin ordin să efectueze, pe cheltuielile proprii, analiza apelor uzate în laborator specializat și acreditat în domeniu.

Astfel, prin scrisoarea nr. 1/CC din 07.04.2017 reclamantul a invocat faptul că la acea data când a fost prelevată proba în paralel, era eliberat raportul de încercări a probelor de apă nr.5 din 24.01.2017 efectuat de Centrului Investigației Ecologice al Agenției Ecologice Chișinău, prin urmare, erau convinși că nu sunt depășiri a normativelor concentrației maxim admisibile în apele uzate.

Așadar, se reiterează că, în urma examinării materialelor din dosar, se concluzionează că „Apă – Canal Chișinău” SA a impus spre plată „Ivaro” SRL prin facturile fiscale Seria [...] în suma de [...] lei din 30.11.2016, Seria [...] din 21.12.2016 în sumă de [...] lei și Seria [...] din 31.01.2017 în sumă de [...] lei, prin urmare, suma totală constituie [...] lei.

Totodată, se atenționează faptul că, conform facturilor fiscale menționate anterior, aceste tarife erau percepute pentru prestarea serviciilor de preepurare a apelor uzate.

De asemenea, potrivit scrisorii nr. 01-826 din 10.05.2017 „Apă – Canal Chișinău” SA a dat definiția serviciilor de epurare și preepurare:

- epurarea apelor uzate este procesul complex realizat cu echipamente de înaltă performanță, bazat pe avizele, acordurile și autorizațiilor de mediu eliberat de către autoritățile competente, potrivit reglementărilor legale din domeniul protecției calității apei și a mediului, astfel încât să fie garantate atât protecția mediului, cât și igiena și sănătatea populației. De asemenea, în cadrul ședinței de lucru din data de 11.04.2017 referitor la examinarea plângerii „Ivaro” SRL nr. 606 din 10.03.2017 reprezentanții „Apă – Canal Chișinău” SA au comunicat că epurarea se face la stația de epurare a „Apă – Canal Chișinău” SA, prin urmare, apa evacuată trece prin rețeaua publică de canalizare și deja ulterior este epurată la stația de epurare;

- preepurare a apelor uzate este epurarea a oricărei cantități de apă uzată, alta decât apa menajeră uzată, dacă nu are calitățile corespunzătoare normelor locale în vigoare, înainte de intrarea în rețeaua publică de canalizare, care se face prin intermediul stației locale de preepurare. De asemenea, definiția noțiunii date este

prevăzută și în Legea nr. 303 din data de 13.12.2013 privind serviciul public de alimentare cu apă și de canalizare la art. 4.

În acest sens, reprezentanții „Apă – Canal Chișinău” SA în cadrul ședinței de lucru din data de 11.04.2017 referitor la examinarea plângerii „Ivaro” SRL nr. 606 din 10.03.2017 au confirmat că „Apă – Canal Chișinău” SA nu prestează servicii de preepurare către „Ivaro” SRL. Mai mult decât pe data de 09.06.2017 a avut loc ședință comună de lucru între administrația „Apă-Canal Chișinău” SA și agenți economici. La această ședință directorul general a „Apă – Canal Chișinău” SA a specificat că aceștia nu prestează servicii de preepurare, însă contrar acestor declarații, le impun agenților economici plata pentru niște servicii care de facto nu sunt prestate de către „Apă – Canal Chișinău” SA.

La fel, potrivit art. 9 alin. (1) al Codului civil al Republicii Moldova, persoanele fizice și juridice participante la raporturile juridice civile trebuie să își exercite drepturile și să își execute obligațiile cu bună-credință, în acord cu legea, cu contractul, cu ordinea publică și cu bunele moravuri. Buna-credință se prezumă până la proba contrară.

În aceeași ordine de idei, potrivit clauzelor contractuale stabilite în contractul nr. 3-475-33 din 05.11.2002, încheiat între „Apă – Canal Chișinău” SA și „Ivaro” SRL, servicii de preepurare nu sunt prevăzute.

De asemenea, „Ivaro” SRL a comunicat faptul că nu dispune de avizul de branșare/racordare eliberat de operator, care, conform pct. 19 din Regulamentul privind cerințele de colectare, epurare și deversare a apelor uzate în sistemul de canalizare și/sau în corpuri de apă pentru localitățile urbane și rurale, aprobat prin Hotărârea de Guvern nr. 950 din 25 noiembrie 2013, trebuie să includă: debitele și concentrațiile maxime admisibile ale impurităților apelor uzate evacuate în punctul de control, eventualele restricții de evacuare la anumite ore, măsurile de uniformizare a debitelor și concentrațiilor substanțelor poluante conținute, obligația montării de debitmetre cu înregistrare și contorizare pe conducta/canalul de evacuare a apelor uzate și a menținerii lor în stare de funcționare.

Potrivit pct. 66 lit. c) și n) a Hotărârii ANRE nr. 271 din 16.12.2015, cu privire la aprobarea Regulamentului privind serviciul public de alimentare cu apă și de canalizare obligația operatorului în raport cu consumatorii este de a respecta clauzele contractuale stabilite în contract, de asemenea, să restituie sau să recalculeze consumatorilor plățile facturate incorect și să achite despăgubiri pentru prejudiciile cauzate din vina sa, în conformitate cu Legea privind serviciul public de alimentare cu apă și de canalizare, Codul civil și prezentul Regulament.

Totodată, potrivit art. 27 alin. (1) al Legii nr. 303 din data de 13.12.2013 privind serviciul public de alimentare cu apă și de canalizare facturarea serviciului public de

alimentare cu apă și de canalizare se efectuează în conformitate cu prevederile contractului de furnizare a serviciului.

Reieșind din cele menționate mai sus, se constată că „Apă – Canal Chișinău” SA a emis facturi ilegale și incorecte, care au aptitudinea de a induce consumatorii finali în eroare, dat fiind faptul că au fost emise pentru servicii care nu sunt prevăzute în clauzele contractuale a contractului nr. 3-475-33 din 05.11.2002 și care de facto nu au fost prestate de către „Apă – Canal Chișinău” SA.

În altă ordine de idei, art. 22 alin. (18) al Legii nr. 303 din 13.12.2013 privind serviciul public de alimentare cu apă și de canalizare, prevede că, în cazul în care volumul substanțelor în suspensie, consumul biochimic de oxigen pentru 5 zile (CBO 5), precum și alți indicatori depășesc normativele aprobate în modul stabilit de legislația în vigoare, se aplică tarife diferențiate, calculate proporțional cu indicii normativelor indicate, conform condițiilor contractuale, iar în lipsa acestor clauze în contractul obligatoriu – conform modalității stabilite prin Legea nr. 1540-XIII din 25.02.1998 privind plata pentru poluarea mediului și prin alte acte legislative în vigoare.

În acest sens, se constată că în contractul nr. 3-475-33 din 05.11.2002, privind livrarea și recepționarea apelor uzate încheiat între „Ivaro” SRL și „Apă-Canal Chișinău” SA, careva indici normativi nu se regăsesc.

Prin urmare, reieșind din lipsa clauzelor contractuale în contractul nr. 3-475-33 din 05.11.2002, încheiat între reclamant („Ivaro” SRL) și reclamat („Apă-Canal Chișinău” SA), privind indicii normativi (condițiile de deversare), „Apă Canal Chișinău” SA urma să aplice normele din Legea nr. 1540-XIII din 25.02.1998 privind plata pentru poluarea mediului, în care este prevăzut în mod expres, prin prisma art. 14 că plata pentru poluarea mediului se face la bugetul de stat. Însă contrar acestor prevederi legale „Apă – Canal Chișinău” SA a aplicat Legea nr. 303 din 13.12.2013 privind serviciul public de alimentare cu apă și de canalizare, cu scopul de a încasa plățile pentru depășirea concentrației maxim admisibilă de poluanți în apele uzate evacuate, în contul său.

Prin scrisoarea nr. 06 – 07/1011 din 29.05.2017, Ministerul Mediului a comunicat că toți agenții economici care deversează ape uzate cu concentrații ridicate în sistemul public de canalizare trebuie să dispună de stații de preepurare.

Totodată, în conformitate cu art. 22 alin. (14) al Legii nr. 303 din 13.12.2013 în cazul în care condițiile de evacuare a apelor uzate în rețeaua publică nu pot fi îndeplinite din punct de vedere economic sau tehnologic, agentul economic prezintă operatorului argumentarea respectivă, cu indicarea cauzelor neîndeplinirii condițiilor de deversare. Argumentarea se examinează de către operator în termen de 10 zile, luându-se decizia de încheiere cu agentul economic a unui contract de evacuare a

apelor uzate supraîncărcate la tarife majorate. Contractul poate fi încheiat numai în cazul în care stația de epurare a apelor uzate dispune de rezerve necesare pentru a efectua epurarea, ținând cont de indicatorii respectivi, dacă nu se aduc prejudicii funcționării normale a rețelelor și instalațiilor de epurare și se asigură respectarea condițiilor de calitate stabilite pentru evacuarea apelor uzate epurate în emisar.

În aceeași ordine de idei, prin scrisoarea nr. 1200/7959 din 19.06.2017 „Apă – Canal Chișinău” SA a comunicat că nu are încheiat un contract de recepționare și epurare a apelor uzate cu concentrații majorate de poluanți cu „Ivaro” SRL. Astfel, în conformitate cu prevederile legale acest contract se încheie în cazul în care agentul economic care deversează ape uzate cu concentrații majorate, nu dispune de stație de preepurare și sunt întrunite condițiile prevăzute la art. 22 alin. (14) al Legii nr. 303 din 13.12.2013.

Prin scrisoarea nr. 01 – 1240 din 28.06.2017 „Apă – Canal Chișinău” SA a comunicat faptul că până la data de 01.05.2017 avea încheiate cu 733 agenți economici contracte privind recepționarea apelor uzate cu concentrații majorate de poluanți în rețeaua publică de canalizare. Totodată, se conchide că în lista dată „Ivaro” SRL lipsește. Cu titlu de exemplu se menționează contractele încheiate de „Apă – Canal Chișinău” SA cu „JLC” SA (nr. 20-13/144426 din 01.06.2011) și „Carmez” SA (nr. 20-13/12231 din 30.12.2010), obiectul acestora constând în recepționarea și preepurarea apelor uzate deversate de la „Client” cu concentrații majorate de poluanți, până la indicii Concentrațiilor Maxim Admisibile (CMA) ale substanțelor poluante. Astfel, potrivit clauzei nr. 2.1. se consideră „ape uzate cu concentrații majorate ale poluanților” apele ale căror indici depășesc concentrațiile maxim admisibile ale substanțelor poluante, aprobate prin Decizia Consiliului municipal Chișinău nr. 2/4 din 23.05.2002 „Cu privire la îmbunătățirea funcționării instalațiilor de epurare a apelor uzate și canalizării municipale”.

În acest sens, se concluzionează că doar acest tip de contract stabilea raporturi juridice în ceea ce privește aplicarea tarifului și calculul plății pentru recepționarea apelor uzate cu concentrații majorate de poluanți prin prisma Legii nr. 303 din 13.12.2013, întrucât se face trimitere la Decizia Consiliului municipal Chișinău nr. 2/4 din 23.05.2002 prin care au fost aprobați indicii normativi ale substanțelor poluante.

De asemenea, se menționează că pe data de 26.01.2017 reprezentanții „Apă Canal Chișinău” SA au debransat subdiviziunea „Ivaro” SRL (magazinul alimentar din str. Mitropolit Varlaam, nr. 63, mun. Chișinău) de la rețeaua de aprovizionare cu apă potabilă, aplicând sigiliul nr. 0255159 pe bransamentul de alimentare. În urma acestei acțiuni, „Ivaro” SRL a remis către „Apă – Canal Chișinău” SA somația din 26.01.2017, referitoare la debransarea ilegală de la rețeaua de aprovizionare cu apă potabilă, invocând faptul că acțiunea dată este una ilegală și abuzivă, deoarece s-a

făcut în temeiul unor plăți impuse pentru prestarea unor servicii de care nu a beneficiat sau la plata dublă pentru unu și același serviciu.

Ca urmare a examinării somației privind debransarea ilegală de la rețeaua de aprovizionare, „Apă – Canal Chișinău” SA, prin scrisoarea nr. 1200/1598 din 15.02.2017, a comunicat că reprezentanții „Apă – Canal Chișinău” SA au debransat locul de consum din str. Mitropolit Varlaam, nr. 63, mun. Chișinău de la rețeaua publică de alimentare cu apă, pentru datoriile debitoare în sumă de [...] lei, conform legislației în vigoare. „Apă – Canal Chișinău” SA a invocat art. 23 pct. 3 lit. f) al Legii nr. 303 din 13.12.2013 privind serviciul public de alimentare cu apă și de canalizare, care prevede că în raport cu consumatorii, operatorii au dreptul să suspende furnizarea apei sau recepționarea apelor uzate în cazul neachitării de către consumator a plăților pentru serviciul furnizat de operator în termenele stabilite în prezenta lege și în contractul de furnizare a serviciului public de alimentare cu apă și canalizare.

Reieșind din prevederea sus menționată, se constată că, consumatorul plătește pentru serviciul furnizat de către operator. Având în vedere că reclamatul nu a prestat serviciul de preepurare a apei uzate indicat în facturile fiscale, acest fapt denotă că „Apă – Canal Chișinău” ilegal a debransat întreprinderea „Ivaro” SRL de la rețeaua publică de alimentare cu apă, pentru faptul neachitării sumei debitoare neîntemeiate în cuantum de [...] lei.

Se reiterează faptul că „Apă – Canal Chișinău” SA este unicul operator ce prestează serviciul public de alimentare cu apă și de canalizare în or. Chișinău conform licenței AC nr. 000514 din 29.05.2015, eliberată de către Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică, prin urmare serviciul dat este unul indispensabil pentru „Ivaro” SRL, în contextul în care acesta are un caracter non-duplicabil, fiind prestat doar de către un singur operator pe piața relevantă.

Mai mult că atât, nu există nici o justificare obiectivă în ceea ce privește debransarea de la rețeaua de aprovizionare cu apă potabilă pe „Ivaro” SRL, ținând cont că aceasta a fost dispusă în temeiul unor plăți neîntemeiate și ilegale.

IV. Calificarea legală a acțiunilor constatate conform prevederilor Legii concurenței nr. 183 din 11.07.2012

În conformitate cu prevederile art. 11 alin. (1) și (2) lit. a) al Legii concurenței nr. 183 din 11.07.2012, este interzisă folosirea unei poziții dominante pe piața relevantă în măsura în care aceasta poate afecta concurența sau leza interesele colective ale consumatorilor finali, prin impunerea, în mod direct sau indirect, a unor prețuri inechitabile de vânzare sau a altor condiții inechitabile de tranzacționare.

Analizând acțiunile descrise mai sus, Consiliul Concurenței reține următoarele:

Cu referire la acțiunile întreprinderii „Apă – Canal Chișinău” SA privind impunerea tarifului diferențiat pentru serviciul de recepționare în sistemul municipal

de canalizare a apelor uzate, se constată că pe parcursul desfășurării investigației au fost stabilite suficiente probe pertinente și concludente care denotă faptul săvârșirii de către reclamat a unui abuz de poziție dominantă, prin urmare, a fost încălcat art. 11 al Legii concurenței nr. 183 din 11.07.2012.

În ceea ce privește impunerea, în mod direct sau indirect, a unor prețuri inechitabile de vânzare sau a altor condiții inechitabile de tranzacționare investigația a demonstrat că, a fost comisă o practică de exploatare anticoncurențială săvârșită față de consumator, manifestată prin emiterea a trei facturi fiscale, prin care „Apă – Canal Chișinău” a impus spre plată „Ivaro” SRL suma totală de [...], pentru servicii de preepurare a apelor uzate, fapt consemnat expres în facturile fiscale.

Debransarea (în perioada 26.01.2017 - 27.01.2017) de la rețeaua de aprovizionare cu apă potabilă a avut drept scop impunerea de a achita plata conform facturilor fiscale în cuantum de [...] lei, pentru prestarea serviciilor de preepurare a apei uzate, reieșind din faptul că „Apă – Canal Chișinău” SA este unicul operator ce prestează serviciul public de alimentare cu apă și de canalizare în or. Chișinău, serviciile acestuia fiind indispensabile pentru subdiviziunea „Ivaro” SRL (magazinul alimentar din str. Mitropolit Varlaam, nr. 63, mun. Chișinău).

Conform art. 22 alin. (18) din Legea nr. 303 din 13.12.2013 privind serviciul public de alimentare cu apă și de canalizare, „Apă – Canal Chișinău” SA urma să aplice față de „Ivaro” SRL prevederile Legii nr. 1540-XIII din 25.02.1998 privind plata pentru poluarea mediului, întrucât contractul nr. 3-475-33 din 05.11.2002 privind livrarea și recepționarea apelor uzate, nu prevede indicii normativi (condițiile de deversare) și nu exista un contract de recepționare și epurare a apelor uzate cu concentrații majorate de poluați.

Serviciul menționat în facturile fiscale, în baza cărora se percepe tariful diferențiat, în fapt nu este prestat de către „Apă – Canal Chișinău” SA.

Reieșind din circumstanțele de fapt și de drept expuse, întreprinderea „Apă – Canal Chișinău” SA a comis un abuz de poziție dominantă prin aplicarea tarifului diferențiat pentru serviciul de recepționare în sistemul municipal de canalizare a apelor uzate de la „Ivaro” SRL, prin urmare a încălcat prevederile art. 11 alin. (1) și (2) lit. a) din Legea concurenței nr. 183 din 11.07.2012.

În funcție de durată și în conformitate cu prevederile art. 72 alin. (5) lit. b) din Legea concurenței nr. 183 din 11.07.2012, fapta se încadrează la încălcări de durată medie (de la un an la cinci ani) - factor 1,2.

Acțiunea „Apă – Canal Chișinău” SA privind aplicarea tarifului diferențiat față de „Ivaro” SRL, conform constatărilor în cadrul investigației a afectat o parte limitată a pieței, aceasta fiind îndreptată asupra unei întreprinderi din circa [...] de agenți economici care au același gen de activitate (date obținute din Clasificatorul

Activităților din Economia Moldovei pe anul 2016), înregistrând astfel, un impact redus. Impactul este mult mai mic, întrucât au fost luați în calcul doar întreprinderile cu obiectul principal de activitate. Prin urmare, există și alte întreprinderi care prestează același gen de activitate prin obiectul secundar de activitate.

Astfel, nivelul de bază al amenzii calculat pentru gravitatea faptei, în conformitate cu art. 72 alin. (3) lit. a) al Legii concurenței nr. 183 din 11.07.2012, a fost stabilit la [...] % din cifra totală de afaceri înregistrată în anul 2016. Fapta se încadrează la încălcări de gravitate mică ([...] % în funcție de gravitatea faptei înmulțit cu 1,2 - factorul aferent încălcării de durată medie).

Conform art. 73 alin. (1) nivelul de bază al amenzii pentru încălcarea normelor materiale ale legislației concurențiale poate fi majorat sau redus cu un procent cuprins între 5% și 10% din quantumul nivelului de bază stabilit în conformitate cu art. 72 pentru fiecare circumstanță agravantă ori atenuantă constatată. În cazul circumstanțelor agravante menționate la alin. (2) lit. a) din prezentul articol, nivelul de bază va fi majorat cu un procent cuprins între 10% și 25% pentru fiecare astfel de încălcare constatată de Consiliul Concurenței.

În aceeași ordine de idei, conform art. 73 alin. (2) lit. a) din Legea concurenței nr. 183 din 11.07.2012, circumstanța agravantă care determină nivelul de bază poate fi, continuarea sau repetarea de către o întreprindere a unei încălcări identice sau similare după ce Plenul Consiliului Concurenței a constatat că această întreprindere a încălcat dispozițiile art. 5 sau 11.

Astfel, se menționează că, Consiliul Administrativ al Agenției Naționale pentru Protecția Concurenței prin Hotărârea Nr. CCE-34-11/45 din 12.07.2012, a constatat acțiunile „Apă-Canal Chișinău” SA manifestate prin impunerea semnării proiectului contractului de recepționare și preepurare a apelor uzate cu concentrații majorate de poluanți și înaintarea plăților suplimentare pentru preepurarea apelor uzate ca încălcare a prevederilor art. 6 lit. a) al Legii nr. 1103-XV din 30.06.2000 cu privire la protecția concurenței.

În acest sens, Consiliul Concurenței conchide că „Apă-Canal Chișinău” SA nu a ținut cont de Hotărârea menționată mai sus, deoarece a săvârșit acțiuni similare, față de „Ivaro” SRL, constatate anterior ca încălcări, din acest considerent nivelul de bază al amenzii aplicat „Apă-Canal Chișinău” SA și stabilit la [...] % din cifra totală de afaceri înregistrată în anul 2016, va fi majorat cu [...] %, până la [...] %.

Conform raportului financiar prezentat de către „Apă-Canal Chișinău” SA, prin scrisoarea nr. 01-2378 din 17.11.2017, în anul 2016 „Apă-Canal Chișinău” SA a realizat cifra de afaceri în quantum de [...] lei.

Potrivit art. 36 alin. (5) din Legea concurenței nr. 183 din 11.07.2012 sumele ce reprezintă amenzi sau alte sancțiuni aplicate de Consiliul Concurenței se fac venit la

bugetul de stat, în condițiile legii și urmează a fi transferate pe codul IBAN de încasări MD24TRGAAA14349101500000.

În conformitate cu art. 43 alin. (2) din Codul de executare nr. 443-XV din 24.12.2004, în cazul în care sumele se încasează în beneficiul statului, calitatea de beneficiar este exercitată de către Ministerul Finanțelor, cod fiscal 1006601000037.

Debitor este „Apă-Canal Chișinău” SA, mun. Chișinău, str. Albișoara 38, MD-2005, IDNO – 1002600015876, [...].

Reieșind din constatările expuse mai sus, în temeiul art. 39, art. 41 lit. h), art. 71 lit. a), art. 72 și art. 73 din Legea concurenței nr. 183 din 11.07.2012, Plenul Consiliului Concurenței

DECIDE:

1. A constata încălcarea prevederilor art. 11 alin. (1) și (2) lit. a) din Legea concurenței nr. 183 din 11.07.2012 de către „Apă – Canal Chișinău” SA prin impunerea tarifului diferențiat pentru serviciul de recepționare în sistemul municipal de canalizare a apelor uzate „Ivaro” SRL.
2. A aplica întreprinderii „Apă – Canal Chișinău” SA o amendă pentru încălcarea prevederilor art. 11 alin. (1) și (2) lit. a) din Legea concurenței nr. 183 din 11.07.2012 în mărime de 767 048,51 lei (șapte sute șazeci și șapte mii patruzeci și opt lei, 51 bani).
3. Suma prevăzută la pct. 2 se va achita la bugetul de stat timp de 60 de zile lucrătoare de la data comunicării prezentei decizii, cu mențiunea „amendă aplicată de către Consiliul Concurenței în conformitate cu Legea concurenței nr. 183 din 11.07.2012”.
4. Prezenta Decizie intră în vigoare la data adoptării și va fi adusă la cunoștință părților.

**Președintele Plenului
Consiliului Concurenței**

Viorica CĂRARE